No. 1660 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor buitenstaanden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 6 OCTOBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 October.

In de jongste aflevering van de *Katholiek* vinden wij onder de rubriek [illegible] de volgende merkwaardige beschouwingen over

PRUISSEN.

De jongste maatregelen door 't Pruissiesch gouvernement genomen, waarbij verboden wordt aan de Jezuiten zich in het koningrijk te vestigen, en aan de jongelieden naar Rome in het Collegium Germanicum te gaan studeren, komen wel op een oogenblik dat zij weinig verwacht werden. Is deze beleediging van de regten der Kerk het loon vóór hare aan den Staat bewezen dienst? Voor de trouw waarmede hare geestelijkheid het alom dreigend oproer hielp bedwingen? voor al dat goed wat naar getuigenis zoo van Protestanten als Katholieken door de missiën der Jezuiten gesticht is? En hoe komt dit overeên met de welwillendheid, door den Koning meermaals aan de Katholieken betuigd?

Helaas, bij de huidige politiek klinken zulke vragen te romantisch, te sentimenteel. Mirabeau geeft ons van de Pruissische staatkunde een begrip, 't welk ons dergelijke [illegible] beter verklaart. *[illegible] n'a d'autre base solide que son habileté*, zeide hij, van de Pruissische monarchie sprekend, en terwijl hij Duitschland, ja geheel Europa opriep, om dien staat als de bakermat der Duitsche vrijheid te ondersteunen. Zulk soort van lof, die in den mond van anderen een blaam zoude zijn, geeft slechts een Mirabeau, maar is het daarom minder waar, minder toepasselijk? Uit een kerkroof [illegible] oorsprong getrouw, heeft [illegible] tot politiek gehad, zijn gezag en magt te vergrooten door, binnen zekere maat, die leeringen of beginsels te beschermen, die juist alle gezag ondermijnen en alle magt vernietigen. Is dat niet eene groote behendigheid? Zoo deed Frederik II, aan wien Pruissen zijne grootheid verschuldigd is, en dien het als zijn tweeden grondlegger kan beschouwen. Een vriend en mededinger van den goddeloozen Voltaire maakte hij van de zoogenaamde philosophie juist zooveel gebruik als hem tot zijn voordeel goed dacht. Hij was het die de verdeeling van het ongelukkige Polen beraamde en doorzette, die, door met snooden ondank vroegere diensten te vergelden en de onregtvaardigste oorlogen te ondernemen, Pruissen meer uitbreiding en gewigt gaf, terwijl hij eene regtswet liet zamenstellen, die het philosophiesch Europa van zijnen lof deed weergalmen. Maar die regtswet werd zeer langzaam bearbeid en nimmer ingevoerd, en Frederik vergat niet, dat, gelijk hij zich meermaal uitte, »de godsdienst noodig was voor het volk." Hij beschermde zelfs de Jezuiten, en zou nog wel verder zijn gegaan, indien hij langs dien weg Duitschlands keizerskroon had kunnen magtig worden. Zijn politiek is zeer goed te vergelijken met zijn zonderling muntwezen. Hij liet valsche penningen slaan, en betaalde daarmede zijne schulden, maar verbood ten [illegible] in ontvangst te nemen.

Deze zelfde behendigheid, waarmede Frederik II den naam van »de Groote" verwierf, volgde Pruissen in zijne houding jegens de Fransche Revolutie, jegens Napoleon, en gedurende zijne laatste vergrooting. Een constitutie werd beloofd, en de revolutionaire denkbeelden gevleid en bevorderd voor zooveel noodig was om den strijd tegen Napoleon te kunnen ondernemen; maar schoon de overwinning die inspanning bekroonde, en Hegel eene konstitutie wist uit te denken, die zoo min mogelijk constitutioneel was, er kwam niets van de belofte. Hegels afschuwelijke philosophie werd slechts in haar despotiesch beginsel, geëxploiteerd. Frederik Wilhelm III wilde niet dat men zich hechten zou aan dogmatische subtiliteiten; vereenigde Lutheranen en Calvinisten in eene nieuwe Evangelische Kerk, verbrak op [illegible] wijze de overeenkomst die hij met den Paus had aangegaan en de verdragen, volgens welke hij het gebied over de hem geschonken Katholieke landstreken [illegible]; vervolgde de oud-Lutherschen niet minder dan de Katholieken, en terwijl een militair despotisme, zoo geregeld als de nieuwe logische philosophie, alles omsloot en zamenketende, werd dat Pruissen, dat eerst in het laatst der vorige eeuw zich begon te ontwikkelen, uitgeroepen voor den grooten »Intelligenzstaat," waarvan de hervorming van geheel Europa zou uitgaan.

Intusschen heeft deze behendigheid hare gevaren. Frederik II zag het reeds in en verbood eindelijk dat men met de godsdienst spotten zou. De reactie begon, die zich onder zijne opvolgers voortzette. Eene dergelijke rugwaartsche beweging had plaats in de laatste dagen van Frederik Wilhelm III; zoo vorderden het de omstandigheden, en Frederik Wilhelm IV verklaarde, dat hij met zijn huis den Heer zoude dienen en niet dulden, dat een stuk papier, dat is: de beloofde konstitutie, hem van zijne onderdanen scheiden zou. Ja hij toonde zich regtvaardig jegens de Katholieken: iets zóó buitengewoons in Pruissen, dat men hem van Katholicismus verdacht hield. Echter is het even bekend, dat dezelfde Frederik Wilhelm IV voor de gesneuvelde demokraten zijn hoofd ontdekte, met de Duitsche kleuren getooid door Berlijn reed, toen ook het ongelukkige stuk papier als grondslag der Monarchie aannam, en, ter geruststelling van wie 't aanging, verkondigde, dat hij aan *'t kwaad* waarvan men hem verdacht hield niet schuldig was, immers voor »laster" verklarend wat men van zijn Katholicisme had uitgestrooid. Hoe ook had hij de Duitsch-Katholieken begunstigd!

Zou het nu zoo vermetel van ons zijn, indien wij de laatste maatregelen eens door die behendigheid verklaarden? Het groote doel schijnt toch, dat gehate stuk papier te escamoteren. Reeds zijn in strijd met de bezworen grondwet, de provinciale landdagen weder ingevoerd, en wordt er naar een echt monarchale pairs kamer gezocht. Om op dien weg voort te gaan, is het tijd eene demonstratie te doen. De houding van Oostenrijk, de voortgang van het Katholicisme, en de indruk dien de missien der Jezuiten gemaakt hebben, bieden daartoe de schoonste gelegenheid.

Maar moge de oorzaak dezer maatregelen in het duister liggen, de gevolgen kunnen voor Pruissen niet dan heilloos zijn. Welke toch zijn de omstandigheden? Velen maken zich diets, dat er als een halt plaats heeft; dat wij stil staan, dat er althans niets belangrijks voorvalt, omdat er geene barrikaden gebouwd worden. Met dat al is er groote, en meer dan ooit noodzakelijke voortgang. Het geroep van *vive l'Empereur!* dat thans in Frankrijk gehoord wordt, is van geene geringe beteekenis, en hoe lang voorzien, het aanvaarden van den keizerlijken titel door Louis Napoleon zal een stap zijn, die er andere moet ten gevolge hebben.

Het despotisme is een uiterste, en kan zich niet dan door zekere uitersten, dan door iets geweldigs, door valsch of opregt enthousiasme staande houden, en in vrede of in oorlog is het voor Frankrijk en voor Europa evenzeer te vreezen.

Wat er volgen moet, indien Frankrijk een oorlog begint, behoeft niet gezegd. Een andere arend dan die van Straatsburg en Boulogne zou er opgaan, en in het bedreigde Pruissen zoude zeker de Katholieke geestelijkheid ten tweeden male getrouwheid aan den Koning prediken, maar het zou niet ten tweeden male baten, en in de Rijnprovinciën is reeds het dreigende woord gesproken: »*nu is het voor altijd uit!*"

Indien Lodewijk Napoleon den vrede bewaren wil, zal hij niet minder moeten *doen*, moeten handelen, moeten voorwaarts gaan, en willens of onwillens het socialisme bevorderen. Dat de godsdienst wordt geëerd, doet niets daartegen af. De godsdienst kan niet zoo snel haren heilzamen invloed doen werken, en in alle geval niet in de plaats treden van den staat, of eenen ordelijken staat misbaar maken. Indien het heerschend beginsel slecht is, indien dat beginsel wordt gehuldigd, wordt tot grondslag genomen en als opperste oorzaak erkend, dan zullen er geene mirakelen geschieden die beletten, dat deze oorzaak hare gevolgen hebbe. En welke nu zou bij zulk eenen gang van zaken de toekomst van Europa en bijzonder van Pruissen zijn? van Pruissen, daar de leer van Proudhon is uitgedacht en de lasteringen, die de ligtzinnige Franschman slechts uitroept om *éclat* te maken, met ijskoude bedaardheid beredeneerd en becijferd worden? van dat Pruissen, waar geen andere wezenlijke kracht tegen de revolutie te vinden is dan in de Katholieken, die men op nieuw dwingt zich de reeks der hun aangedane onregtvaardigheden te herinneren? Wij ijzen op de gedachte die zich hier aan ons opdringt: het noordelijk Duitschland deed de hervorming zegepralen, welke de revolutie van Engeland voortbragt, waarbij Karel I het hoofd verloor; de revolutie van Engeland bragt die van Frankrijk voort, waarin Lodewijk XVI dat vreesselijk lot onderging: zou het nu niet eene wrekende Voorzienigheid zijn, die toeliet dat het kwaad ook in het land van zijn oorsprong gestraft werd, en dat Frankrijk op zijne beurt diezelfde revolutie in Duitschland voortbragt en deed eindigen?

De protestantsche *Fr. Sachsen-Zeitung* bevat een opmerkelijk artikel over de vervolgingen tegen de Katholijke Kerk in eenige Duitsche Staten. In Baden is naauwelijks het verschil tusschen de Kerk en de Regering uit den weg geruimd door het gelukkig toeval, dat niet een der katholijke geestelijken de hem aangeboden ondersteuning der regering tegen zijne geestelijke overheid heeft willen aannemen — of de Pruissische regering neemt maatregelen, waarover niet alleen de Katholijken der Rijnprovinciën, maar ook de geestelijkheid van Silezie luide klagten aanheffen, wegens krenking der konstitutionneele waarborgen, — en ter zelfder tijd bezigt de Mecklenburgsche regering dwangmaatregelen en begaat eene met het *publiek regt* lijnregt strijdende daad. Voorzeker zal de Bisschop van Osnabrug zijne klagt daarover inbrengen bij de Bondsvergadering, en het is te hopen dat art. 16 der Bondsakte bij deze gelegenheid eene authenthieke verklaring moge vinden.

Wij zijn Evangelischen, maar wij moeten ons niet verbeelden, dat deze aangelegenheid zuiver *katholijk* is; zij is *evangelisch* en betreft elken christelijken Staat. Ook in Katholijke Staten wonen Evangelischen. En met welk hart zouden wij hun ter hulp snellen, als zij verdrukt worden, terwijl wij zelven in ons midden de vervolging der Katholijken onverschillig konden aanzien? De Evangelische en Katholijke Kerk moeten naast elkander in vrede leven. IJverzucht, tweedragt, laster en geweld van de eene tegen de andere, benadeelen beide. Het is niet alleen dwaas op zich zelf, maar ook strijdig met alle evangelische en konservatieve belangen, te gelooven, wat thans niet zelden geloofd wordt, dat de Evangelische Kerk door *willekeurige benaauwing* der Katholijke Kerk bevoordeeld kan worden. Het hangt af van de regeringen zelven om de Evangelische Kerk weder tot stand te brengen. Men geve haar slechts zooveel vrijheid, dat zij zich verweren kon tegen haren vijand van de ergste soort, *die in haar midden woont*, zoóveel gelegenheid tot gestrengheid, dat hare belijdenis niet door hare *eigene bedienaren* kan *aangelast* worden!

De *Revue catholique* bevat in zijne laatste aflevering een uitmuntend opstel, onder den titel: *Quelques mots sur la situation morale de l'Europe moderne*, naar aanleiding van het jongste werk van Proudhon. Wij nemen daaruit over de volgende karakteristiek van dien meest konsequenten van alle revolutionnairen:

»Thans heerscht de orde op de oppervlakte. Men hoopt, men werkt, men vergeet de onrust van den vorigen dag, men verliest de gevaren der toekomst uit het oog. Maar laat de politie in haren ijver verflaauwen, laat het leger zich niet langer onderdanig toonen, laat de bajonetten van de openbare markt verdwijnen, laat de Prins-President ophouden de teugels der regering te besturen, en aanstonds zal de strijd nog vuriger, nog vinniger, nog gevaarlijker dan ooit worden hervat.

»De hedendaagsche beschaving wordt alleen [illegible] haafd door behulp van bajonetten. Het heil van Frankrijk, en gevolgelijk de rust der wereld, hangt af van het leven van één mensch! Ziedaar [illegible] woord van den toestand der politiek.

»Een vernuftig socialist, wiens stem men heeft gehoord in alle episoden der revolutie, vraagt zich tegenwoordig af welke de voortbrengende beginselen zijn van dien voorbeeldeloozen toestand in de geschiedenis van Europa!

Hij wikt en weegt één voor één de elementen van orde en bestaanbaarheid, die de maatschappij nog bezit; hij beschouwt in bijzonderheden de krachten die de regeringloosheid tot hare hulp kan roepen; en vervolgens, na de maatschappij in hare diepste verborgenheden te hebben gepeild, voorspelt hij hare toekomst.

»Het nieuwe boek van den heer Proudhon behoort tot de kategorie der gevaarlijke geschriften, en echter verheug ik mij over deszelfs verschijning. Op het oogenblik dat de vrienden van orde en waren vooruitgang in een tijd van heillooze verblinding de duizend gevaren van den toestand vergeten, is het goed dat eene onheilspellende stem hen kome waarschuwen dat zij zich op den rand des afgronds bevinden. Het is goed dat de gevaarlijkste vijand der hedendaagsche maatschappij hun een naderend einde kome aankondigen. De gouvernementen en de volken zullen winnen bij die waarschuwingen, welke uit den mond eens vijands voortkomen. Dan zullen zij weten dat het oogenblik nog niet gekomen is om op de lauweren in te sluimeren.

»Men weet dat de maatschappelijke leeringen van Proudhon in *één* woord (*anarchie*) kunnen worden zaamgevat. De godsdiensten, de gouvernementen, de wetten, de overheidspersonen en de eigendom moeten in eene algemeene schipbreuk vergaan. Na die algemeene ondergang zal de maatschappij uit eigen kracht te midden der puinhoopen herrijzen, de belangen zullen weder in evenwigt komen, en de maatschappelijke overeenstemming zal voltrokken zijn. Ziedaar het geheele systeem.

»Welnu, de heer Proudhon poogt te bewijzen dat de anarchie, die hij zoo gaarne verwezenlijkt zag, reeds nabij, voor de deur en *onvermijdelijk* is. In zijn oog zijn alle hinderpalen vermolmd en alle forten in hunne grondslagen ondermijnd. Niets zal den alles verwoestenden stroom kunnen stuiten. Het Katholicismus — welk eene onschatbare verklaring! — kon de beschaving redden, die in zijne schaduw is ontloken; maar de burgerij heeft er niets van willen weten; het is bezweken onder hare verachting!

»Ziedaar in drie regels het trouw en kort begrip van het nieuwe werk van den vermaarden anarchist.

Het zou verschrikkelijk wezen, indien het waar was, dat het met het Katholicismus gedaan is; doch is het waar? of is het juist tegenovergestelde niet meer overeenkomstig met de waarheid? Zoo ja, dan is het uur der zegepraal van de Anarchie op de Orde nog niet nabij!

Hulde aan Dr. Newman.

"Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land [illegible] bragt, en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgave	ƒ 854.94½
Van O. W.	» 5.00
	ƒ 859.94½

Door de verschillende kommissien van onderwijs in ons vaderland zijn in de zomervergaderingen geëxamineerd en toegelaten: 1 onderwijzer tot den eersten rang, zijnde de heer P. van den Burg, onderwijzer in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium te Nijmegen; 39 onderwijzers tot den tweeden rang; 54 onderwijzers tot den derden rang; 103 onderwijzers tot den vierden rang; 1 persoon is tot huisonderwijzer toegelaten, 44 personen bekwamen eene toelating als schoolhouderes.

Tusschen de Nederlandsche en Keurhessische regeringen is eene overeenkomst gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, welke door de wederzijdsche gevolmagtigden op den 28sten September 1852 te Kassel is onderteekend.

Het *Staatsblad* N°. 181 bevat het besluit van den 25sten September 1852, bepalende dat de wet op den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken, in werking zal treden op den eersten Januarij 1853.

Na een voorafgaand vergelijkend examen, is, bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken benoemd tot opzigter van den Waterstaat in het 5de distrikt (Gelderland) Johan Christoffel Schümm.

Thans is het kanaal der Zuid-Willemsvaart van 's Hertogenbosch op Maastricht weder voor de scheepvaart opengesteld. Sedert 20 Aug. ll. was het ten gevolge van reparatien gesloten. De schuit van den expediteur W. Steins heeft dan ook bereids de dienst op 's Hertogenbosch hervat.

Men schrijft uit Haarlem, dat aldaar in de Stads bank van leening door een der beambten een belangrijke diefstal is gepleegd. Niet, gelijk men eerst verhaalde, dat er voorwerpen gestolen zijn, omdat er veel meer goederen op het boek staan aangeteekend dan er aanwezig zijn bevonden; maar dezelfde voorwerpen zijn herhaaldelijk in de kleinere banken, door derde personen beleend geworden; de voorwerpen kwamen dan aan de groote bank terug en werden op dezelfde plaats nedergelegd; de daarop gevraagde waarde is dus met eenige tusschenpozen, herhaaldelijk uitbetaald geworden. Het verlies door de stads bank geleden, bestaat gevolgelijk niet in de voorwerpen zelven, maar in het door haar uitbetaalde geld. Het is nog onbekend hoe lang deze industrie uitgeoefend is, maar naar men zegt, zoude het verlies door de bank aan geld geleden, veel meer dan ƒ4000 bedragen; het juiste bedrag is niet bekend. Ook wil men dat deze opligting slechts door één beambte is bedreven, die werkelijk voortvlugtig is.

'sGRAVENHAGE, 4 Okt. Morgen zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een aanvang maken met het onderzoek der ontwerpen van wet, uitmakende de Staatsbegrooting voor den jare 1853.

ARNHEM, 2 Okt. Heden namiddag is alhier een windhoos langs de stad getrokken, welke op het landgoed Sonsbeek en langs de stads Singels, zoowel tusschen de Velper en St. Eusebius barrières vele boomen heeft omgeworpen. Een derzelver heeft een kind getroffen en aan het hoofd zwaar gewond; het werd in de militaire infirmerie gebragt en men vreest voor het behoud van zijn leven. Een gedeelte van het dak van een aldaar staand huis is zeer beschadigd, zonder echter andere ongelukken te veroorzaken. (*N. R. C.*)

VLISSINGEN, 2 Oktober. Tijdens de hevige storm, die heden den zeemansstand aan zooveel verschrikkelijke gevaren heeft blootgesteld, lag een tjalkschip geankerd ter reede van Rammekens en sloeg voor zijn anker aan stukken. Gelukkig lag daar mede een Belgische loodskotter, die oogenblikkelijk eene sloep afzond en daarmede het geluk had den schipper, (die door het slaan der roerpen zijn heupbeen had gebroken) diens zwangere vrouw en acht kinderen, benevens den knecht, met groote moeite te redden en aan zijn boord over te brengen. Allen lof verdient de bemanning van den kotter voor hare inspanning en zorg voor de ongelukkigen. Heden avond is deze kotter binnen de haven gekomen en zijn de geredden dadelijk in het gasthuis overgebragt om daar inmiddels verpleegd te worden.

GRONINGEN, 2 Okt. Heden middag, omstreeks 2 ure, brak boven deze stad een geweldige storm los. Van groote onheilen is men gelukkig verschoond gebleven, doch vele kleine ongevallen zijn echter te weeg gebragt. [illegible] waaid, zoodat van de eene bijna alles, zoo in- als uitwendig, is gebroken, ook is eene kleine tent, die bijna geheel voltooid was, omver geworpen. (*H.*)

ZWOLLE, 3 Okt. De orkaan, die gisteren op het onverwachts uit het N. W. woedde, heeft in deze omstreken veel schade veroorzaakt, vele huizen van schoorsteen en dak berooid, en duizenden zware boomen uit den grond gerukt.

In de buurtschap Langenholte stortte de geheele voorgevel van eene boerenwoning in.

De aan schoven staande boekweit leed ook veel van den wind.

Vele schepen zijn met schade uit zee teruggekomen, waaronder de Enkhuizer beurtman op Zwolle. (*Am. Ct.*)

's HERTOGENBOSCH, 4 Okt. Zaturdag middag omstreeks 12 uur kwamen er over deze stad hevige windvlagen op, die voor de grootste ongelukken deden duchten. Elk werd met schrik bevangen, en verschillende ingezetenen sloten de vensters hunner huizen.

In de Hinthamerstraat waaide een groot stuk van den bovengevel van het huis van den heer de Gruiter, over de protestantsche kerk, om. De steenen vielen op de hersenen van een paard, dat in eenen wagen gespannen voor dat huis stond, ten gevolge waarvan dat paard onmiddelijk dood ter aarde stortte.

Verschillende boomen werden hier en daar uit den grond gerukt en zelfs op eene binnenplaats van het provinciaal gouvernement. Masten van schepen, schoorsteenen en gedeelten van de daken der huizen werden overal neergeworpen.

De windvlagen duurden lang, en in onderscheidene huizen werden de glasruiten verbrijzeld.

Te Vught moet een boom zijn omgewaaid, op een huis gevallen en dit huis in twee stukken geslagen. Een karretje met een paard waaide op den Vughtschen steenweg om, waardoor eene jufvrouw ligt gekwetst werd. De post van Eindhoven naar hier moest over Liempde rijden, en kwam 1 uur later aan, wijl de weg met omgewaaide boomen bezaaid was.

De wagen op vier wielen van de onderneming Godschalk van Zalt-Bommel op 's Bosch werd door den wind omgeslagen en 2 reizigers werden gekwetst. De stoomboot was verpligt te Gorinchem eenigen tijd te blijven stil liggen, en twee touwen van denzelven werden daar door midden geslagen. De diligence van Arnhem op 's Bosch kon wel te Grave maar niet te Nijmegen overgezet worden, door al hetwelk eene groote vertraging in de aankomst en het vertrek der openbare vervoermiddelen ontstond.

Gelukkig wij hebben nergens van het verlies van menschen levens iets vernomen.

— Men schrijft uit Eindhoven, 2 Oktober:

»Heden middag woedde hier en in de omliggende plaatsen, een stormwind, welke voor den korten tijd, dat dezelve duurde, die van 9 November 1800 zoo niet in kracht en onstuimigheid overtrof, dat toch gewis evenaarde. Schaliën, pannen en glazen vlogen door elkander over de straten en wegen; op de eene plaats werden de boomen met geweld uit den grond gerukt, terwijl sommige van deze eenen ontzettenden grooten stoel of aardklomp mede namen; op andere plaatsen zag men boomen van boven tot onder opengespleten, en hunne toppen en takken afgescheurd, weder anderen op een menschenlengte afgeknot of liever gebroken en sommigen even als een stroowisch gedraaid en omgewrongen. In een der tuinen werd een zomerhuisje door wijngaardranken omslingerd, letterlijk opgenomen en bijna op hetzelfde oogenblik plat op den grond neergeslagen. De storm begon circa elf ure en [illegible] doch tusschen twaalf en één uur was dezelve het hevigst, de schade aan gebouwen en boomen moet nog al aanmerkelijk zijn; evenwel hoort men gelukkig nog niet dat er menschenlevens te betreuren zijn. (*N. Br.*)

WILLEMSTAD, Okt. Gisteren woedde hier gedurende eenige uren een hevige storm, welke, plotseling opkomende, eene menigte schepen, die zich op het Hollandsche Diep bevonden, in het nijpendste gevaar bragt; de meesten bereikten echter eene veilige haven, met uitzondering van eene schuit met mest geladen, die op de zoogenaamde vlakte door de woedende golven overstelpt werd en met zes personen in den afgrond werd verzwolgen. Een half uur oostwaarts van deze stad is een met steen geladen schip, mede ten gevolge van den vreeselijken storm, gezonken; eenige arbeiders in dienst der domeingoederen van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, onder Klundert, het vaartuig en den dringenden nood der bemanning ontwarende, begaven zich in een aakje met levensgevaar daarheen en mogten de streelende voldoening smaken, de ongelukkige schipbreukelingen aan een wissen dood te ontrukken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

[illegible] zonder nieuwe merkwaardige gebeurtenissen voort. De geestdrift der bevolking blijft altijd nog buitengemeen.

Gisteren namiddag is de Prins-President te Narbonne aangekomen en luisterrijk ontvangen.

Volgens de *Moniteur* is de Prins-President diep getroffen door de talrijke bewijzen van gehechtheid die hij dagelijks ontvangt, vooral na de ontdekking van het komplot van Marseille. Doch, zegt het blad, men moet het gevaar dat de Prins kan geloopen hebben, niet overdrijven. De Voorzienigheid waakte over hem, en heeft gewild dat dit helsche werktuig, dat bovendien onvolmaakt was, vóór de komst van den Prins te Marseille ontdekt werd. Frankrijk werpt op die schandelijke plannen van eenige ellendelingen een blik van verachting; zij behooren van nu af reeds aan de justitie.

De Prins-President heeft aan de buitengewone gezanten van den H. Stoel en van den Koning van Napels, Mgr. de Saint Massan en den gen. Roberti, die hem in naam hunner Souvereinen kwamen geluk wenschen, het kommandeurskruis van het Legioen van Eer verleend.

— De graaf de Chambord heeft den 29 September op Frohsdorf zijn 32e verjaarfeest gevierd.

— Mgr. John Mac-Hale, Aartsbisschop van Tuam in Ierland, benevens de Bisschoppen van Down en Connor en Clonfort zijn te Parijs aangekomen, alwaar Mgr. de Aartsbisschop van Ross wordt verwacht. Wij hebben vroeger het vermoedelijk doel van de reis dier Prelaten reeds medegedeeld.

— De algemeene raad van het departement der Beneden-Loire heeft zijn wensch te kennen gegeven, dat de generaals Lamoricière en Bedeau, die in dat departement geboren werden, in Frankrijk zouden terug geroepen worden.

— Men meldt, dat de oprigting van een bisdom van Cayenne is vastgesteld. Dit plan zal dadelijk na de terugkomst des Presidents te Parijs uitgevoerd worden.

— De heer Marescalchi, vroeger Fransch gezant aan het Zweedsche hof, is als zoodanig naar Darmstadt verplaatst. De redenen dier verplaatsing zijn niet bekend.

— Graaf von Hatzfeld, Pruissisch gezant in deze hoofdstad, die wegens zijne zwakke gezondheid zijn ontslag had ingediend, heeft zulks bekomen. Zijn plaatsvervanger is, voor als nog, niet bekend. Zoo men wil, zullen er nog eenige veranderingen in het personeel der vertegenwoordigers van vreemde mogendheden alhier plaats hebben. Vooral zegt men, dat de Napelsche gezant, baron Antonini, thans met verlof afwezig, niet zal terug keeren. Daarentegen zal baron Eagel, buiten-

gewoon gezant en gevolmagtigd minister van Nederland, dien post blijven bekleeden.

MADRID, 21 Sept. Een koninklijk besluit stelt het regt op den invoer van katoenen linten op 3 realen per pond onder nationale vlag en op 3 realen 80 c. onder vreemde vlag of over land ingevoerd.

— Uit hoofde van het ongunstige weder heeft H. M. het overbrengen van het stoffelijk overschot van den hertog de Baylen uitgesteld.

— De hertog van Baylen had bij testament gelast dat men hem na zijn overlijden in zijne oudste uniform, waarin hij gewoon was zich naar den raad te begeven, moest kleeden. De godsdienstplegtigheden moesten zoo eenvoudig mogelijk geschieden; een eenvoudig marmeren grafsteen moest zijn naam, ouderdom en den dag van zijn overlijden vermelden. Zoo er geen geld bij hem voorhanden mogt zijn, om de begrafeniskosten te voldoen, moesten zijne exekuteuren testamentair zich daarom tot de Koningin wenden. Doch de Koningin heeft besloten dat de hertog op eene buitengewoon plegtige wijze zal ter aarde besteld worden. Bovendien heeft zij alle prelaten doen aanschrijven, om voor den overledene lijkdiensten [illegible]

— Berigten uit Lissabon melden, dat de voorloopige werkzaamheden ten behoeve van den spoorweg van Lissabon naar de Spaansche grenzen een aanvang genomen hadden.

— De *Diario do Goberno*, het officieel blad der Portugeesche regering, spreekt ten stelligste het gerucht tegen, dat het gouvernement voornemens geweest zou zijn, zich de geestelijke goederen toe te eigenen tot het aanleggen van spoorwegen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 4 Okt. Bij het door de Darmstadter koalitie te München vastgestelde antwoord op de Pruissische verklaring van 30 Augustus ll. wordt bepaaldelijk de voorafgaande sluiting van een tol- en handelsverdrag met Oostenrijk als een waarborg voorgesteld, zonder welken de bedoelde regeringen niet kunnen overgaan tot het sluiten van verdragen over de vernieuwing en [illegible] van de Tolvereeniging; terwijl zij tevens [illegible] overeenbrengen [illegible] tot voortzetting der Tolvereeniging voor het door Pruissen en Hanover verlangde tijdvak van 12 jaren aan te gaan, vermits daardoor voor al dien tijd de mogelijkheid zou zijn afgesneden om met volkomen vrijheid over het tot stand brengen eener algemeene, ook Oostenrijk omvattende, tolvereeniging te handelen.

[illegible] dit antwoord heeft de afbreking der onderhandelingen met de bedoelde regeringen in de tolkonferentie ten gevolge gehad.

— Blijkens eene mededeeling van Z. M. minister resident in Beijeren, bevat het Beijersche regeringsblad de kennisgeving, dat van den 1 Okt. af, aan het Maintolkantoor te Hanau slechts de helft der scheepvaartregten voor het vervoer van granen en peulvruchten, langs den Main zal worden gevorderd.

— Men schrijft uit Munchen: »Gisteren (27 Sept.) is hier eene wolvenjagt gehouden. Reeds zeer vroeg in den morgen had de politie eene gansche partij joodsche woekerholen uitgeroeid; hetzelfde is ook met een paar Christenwolven geschied. Deze ellendelingen hebben niet alleen ambachtslieden en boeren, maar ook zelfs welgestelde lieden ten gronde gerigt. Sommige lieden zijn door hen voor 10,20, ja meer duizende guldens afgezet. Het is hun schaamtelooze woeker die nog onlangs een overigens oppassend man tot zelfmoord heeft aangespoord."

BERLIJN, 3 Okt. Naar men verneemt zou de Beijersche gevolmagtigde bij de tolkonferentie zich den 28 September aan den voorzitter von Pommer-Esche gerigt, en hem uit naam der overige gevolmagtigden van de koalitie (met uitzondering van dien van Baden) verzocht [illegible] konferentie te beleggen, ten einde [illegible] op de [illegible] verklaring van 30 Augustus te kunnen indienen. De voorzitter had daarop geantwoord, dat aan dat verzoek niet meer kon voldaan worden, beroepende hij zich te dien aanzien op eene depêche, den vorigen dag door de Pruissische regering aan hare gezanten bij de Staten der Tolvereeniging toegezonden.

— De *Pr. Ztg.* konstateert, dat het tolverbond voorloopig zoo goed als ontbonden te beschouwen is. De voorwaarden van zijne duurzaamheid lagen in den geest van wederkeerig vertrouwen en eendragt; beide nu hebben opgehouden te bestaan, en zoo doende moest het verbond noodzakelijk vallen.

— De verkiezingen voor de Eerste Kamer zullen den 12den, en die voor de Tweede den 5den November plaats hebben.

— Een alhier loopend gerucht wil dat sommige koalitiestaten aan Oostenrijk hebben verklaard voor binnenlandsche onlusten bevreesd te zijn, ingeval zij bleven volharden zich van het Tolverbond te scheiden. Oostenrijk zou zich daarop gehaast hebben, met het aanbieden van troepen te antwoorden. Men zegt, dat de Pruissische regering reeds nieuwe toltraktaten zou gesloten hebben met de Thuringsche Staten, en ook met Brunswijk bijna gereed was.

— Men verneemt dat onder de gekoaliseerde Staten de meest volkomene overeenstemming heerscht, met opzigt tot de tolaangelegenheden.

WEENEN, 1 Okt. De Keizer heeft heden deze stad verlaten om zijne reis naar Kroatie, Slavonie, de militaire grenzen en het Kustland te ondernemen. Morgen zal hij te Agram komen.

— Daar de branden in Moravie op eene onrustbarende wijze toenemen, heeft de gouverneur dier provincie een prijs op de ontdekking der schuldigen gesteld.

— Men schrijft uit Athene:

»De prokureur van Staat Thybaldos is naar Konstantinopel gezonden, om den draad der geestelijke zamenzwering te volgen. Men zegt, dat behalve ettelijke geestelijken, ook eenige hooggeplaatste personen in deze zaak zijn betrokken."

ITALIE.

Het Napelsche gouvernement heeft besloten, dat de stoomschepen van de handelsvloot, welke ten gevolge van slecht weder voor Napels aankomen en de haven, voor koopvaardijschepen bestemd te bezet mogten vinden om er in geborgen te kunnen worden, verlof hebben om de nieuwe haven voor oorlogschepen bestemd binnen te loopen en er zoolang mogen liggen, als de gesteldheid van het weder het zal vorderen. Ten einde zulks de kapiteins der schepen bekend zij, heeft de raad der admiraliteit te Napels bepaald, dat in dergelijke omstandigheid van het havenhoofd eene vlag met geele en blaauwe ruiten zal waaijen, ten teeken, dat de stoomschepen in de voor oorlogschepen bestemde haven kunnen binnenloopen.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Okt. De min. van Buitenl. Zaken, te Parijs de heer Drouyn de l'Huys, heeft eene zeer uitvoerige nota, dd. 17 Sept. gezonden aan den heer Firmin Rogier, onzen gezant te Parijs, over de traktaats-kwestie; daaruit blijkt dat de schuld van de laatste maatregelen der Fransche regering, welke in Belgie zooveel ontevredenheid [illegible] Belgische ministerie te wijten is; immers heeft het vooreerst eene depêche van den 17 September die zaak betreffende en nog eene schikking voorstellende, onbeantwoord gelaten; ten anderen heeft de minister Rogier Frandrijk getart de regten op steenkolen te verhoogen.

— Men schrijft uit Antwerpen, 3 Oktober. De storm, die gisteren woedde, heeft ongelukken van allerlei aard veroorzaakt. Vooral wordt veel gesproken van een vreesselijk ongeluk, hetwelk te Bath moet hebben plaats gehad. Veertig arbeiders waren daar aan de rivierzijde bezig met het inheijen van palen, toen zij door eene windhoos overvallen en in de rivier gesleurd werden; slechts een tiental konden zich redden; de overigen moeten bij deze ontzettende ramp het leven verloren hebben.

In de omstreken dezer stad zijn meer dan 2000 zware boomen door den wind ontworteld of verbrijzeld.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Oktober.

BEVALLEN (2 Okt.): D. Ruyter, geb. Brinkman, D. — A. van de Roemer, geb. de Roever, Z.

OVERLEDEN (30 Sept.): E. van Glansbeek, wed. J. F. Heymoolen, 97 j. — (1 Okt.): D. A. Buchler, 81 j. — (2 Okt.): J. H. de Mesquita, wed. E. Moresco, 85 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 25,45 a 30	Pruissische	f [illegible]	
Napelsche	25,30 „ —	Spaansche	[illegible]	
Div. in £St.	11,85 „ —	Hamb. Russ.	87	„ —
Eng. Russen	12,10 „ —	Russ. in Z. R.	87⅛	„ —
Fransche	56¼ „ —	„ Pap. „	—	„ —
Belgische	56¼ „ —	Pools. in Fl.	27⅛	„ —

Coup. Portug. Binn. Schuld, 2e Semester 1852 (N°. 21) f 46½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,80	a 9,90
Oude Gerande Dukaten	5,55	5,65
Wigtige Souvereinen	11,90	12,—
„ Pistolen	9,65	9,75
Stukken van 20 Francs	9,50	9,60

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ₰ fijn 11½ à 12 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	2,34	2,37
Brabantsche Kroonen	2,65	2,70
Fransche	2,70	2,75
Pruissische Daalders	1,74	1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
„ 900 » 700	104,50	105,—

De Coupons, verschenen 1°. Okt. 1852, van Certifikaten 4 pc. Werkelijke Schuld, worden betaald als volgt:

Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.
Van Harpen, c. s., idem.
Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.
L. R. Bisschoffsheim, idem.
Schermbeek en Roelofsz, idem.
Koning en van der Goes, ten hunnen kantore.
Administratie-kantoor te Delft, aldaar en bij E. en H. van Cranenburgh.
Huydecoper en van Dielen, bij de Associatie-Cassa.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de gestempelde coupons à 4½ pCt. der Fransche Certifikaten, van hunne administratie, verschenen 22 September 1852, van heden af zullen betaald worden ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 10,45, waarvan zijn afgetrokken de konversie-kosten te Parijs.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		4 OKT. 4½ u. gebl.	5 OKT.	4 u. gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{15}{16}$	
Dito Dito	3 »	76⅝	76½	$76\frac{9}{16}$
Dito Dito	4 »	$96\frac{3}{16}$	$96\frac{7}{16}$	96⅛
Dito Obligatien O. I.	4 »			
Amortis. Syndic.	3½ »	95¼		
Handel-Maatschappij	4½ »	124¼		
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »			
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien	» »			
BELGIE, Obligatien 1844	» »			
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	$52\frac{1}{16}$		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	73⅛		
SPANJE Nieuwe	1 »	23⅞	$23\frac{15}{16}$	
Dito	3 »	50⅝		
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	45⅝	$45\frac{13}{16}$	45⅞
Coup. Bewijzen.		2⅞		
Amortisable Schuld	»	6⅛	6⅛	
PORTUGAL te Londen	5 »	42⅛		
Dito Dito	4 »	$38\frac{13}{16}$	38⅞	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108	108	108¼
Dito Dito 1828 en 1829	» »	106⅞	106⅞	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	97⅞		
Dito	4½ »	103⅛		
Dito bij *Hope*	4 »	91½	91⅜	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	91		
Dito bij id. 5de Serie	4 »			
Cert. te Hamburg	5 »	104¼		
Inschrijving in Assignat.	6 »			
Cert. van dito	» »			
POLEN, Certifikaten	4 »	85⅝	85⅝	
Dito Aand. à fl. 500		161¼		
Dito met Lot. » 300				
AMERIKA, Bank-Actiën		$4\frac{5}{16}$		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	f			
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	79	$78\frac{7}{16}$	78⅞
Dito 1847	2½ »	41	40¾	$40\frac{15}{16}$
Dito 1851	2½ »	40½	40⅜	
Dito 1849	5 »	90⅝	$90\frac{7}{16}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »			
Dito	4 »	69½		
Letter B	5 »	$90\frac{3}{16}$	90¼	
Aand. met Loting fl. 500	f			
Nieuwe dito » 250	»			
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	100¼		
Dito Leening 1843	5 »			
Dito £ 200	»			
PERU	5½ »			
MEXICO Nieuwe	3 »	25⅝	$25\frac{7}{16}$	25⅝ $25\frac{7}{16}$
VENEZUELA à £ 100	3½ »		43½	
GRENADA à £ 400	2 »	22¼		
Dito Uitgestelde		11⅝		
ECUADOR à £ 100	»	4⅝		

Onze fondsenmarkt was heden algemeen onbeduidend; alleenlijk blijven Mexikaansche hunne achteruitgaande beweging vervolgen met voortdurende verkooporders.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56$\frac{5}{16}$	Livorno	2/m.	f [illegible]
„	zigt	„ 56$\frac{9}{16}$	Napels	„	„ [illegible]
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ [illegible]
[illegible]	2/m.	„ [illegible]	Weenen	„	„ [illegible]
Madrid	3/m.	„ 245	Augsburg	„	„ [illegible]
Cadix	„	„ 245	Frankfort	„	„ 98¼
Seville	„	„ 241	Hamburg	2/m.	„ 35¼
Bilbao	„	„ 242	„	zigt	„ $35\frac{7}{16}$
Lissabon	„	„ 41¾	Londen	2/m	„ 11,87½
Porto	„	„ 41¾	„	zigt	„ 11,92½
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 55⅛; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100⅝; 1852, 101⅞; Spanje 1 pc. $23\frac{2}{16}$; Binnenl. 3 pc. 46; Rom. Leening 1835 —.

MADRID, 28 Sept. Spanje 3 pc. 47⅛; Ardoins 1 pc. [illegible]; Uitg. Schuld 6¼; Coupons 1¾.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 4 Oct. Heden [illegible] eerste hand afgedaan ca. 8500 bn. Java Tafel [illegible] per *Nova Zembla*, tot f 9.

Heden zijn verkocht 25 vn. Maryland Tabak, per *Richard Anderson*; 22 vn. dito dito per *Leila* en 40 vn. dito dito per *Admiral*.

Van Meekrappen is wederom meer nieuwe onberoofde 2/1 en 1/1 aan de markt geweest en het meeste tot vaste prijzen verkocht.

Van 1849, 1850 en 1851 is veel gedaan tot goede prijzen, de kourante soorten iets hooger en meest onberoofde.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 4 Okt. De aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden niet groot. Jarige en Nieuwe bleven goed prijshoudend, alleen de afwijkende soorten Nieuwe vonden moeijelijk koopers. — De Jarige Roode soorten in puike kwaliteit vinden voortdurend goeden aftrek bij uitsluiting aan bakkerijen, ook de beste Nieuwe dito vindt steeds koopers, terwijl afwijkende soorten minder gemakkelijk te plaatsen zijn. — Poolsche zonder handel.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 294, 303; mindere en afwijkende *f* 267, 279; puike ne Zeeuws., Vlaams. en Overm 1852 *f* 276, 285; mindere *f* 222, 240; geringe en afwijkende *f* 180, 207; Blaauwe *f* 180, 195; Zomer *f* 210, 225. — 162/2 ℔ jar. Hooglandsche Kleefs. *f* 300, 315; 164, 166/2 ℔ nieuwe dito dito *f* 315, *f* 325; 163/2 ℔ jar. Kleefsche *f* 300; 158/2 ℔ Nieuwe dito *f* 280; 158/2 ℔ oude Rijn *f* 275; 162/2 ℔ nieuwe Bovenl *f* 305.

Rogge. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche tot ruim vorige prijzen goed te plaatsen. Naar Vreemde soorten was meerder vraag en is daarvoor bij 't laatst der vorige week *f* 4 a 6 hooger betaald en zoo bij partij verhandeld.

Zeeuws. en Vlaams. jar. *f* 198, 210; Noordbrabandsche *f* 189, 198; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 198, 222. — 145/2 ℔ Fransche *f* 190, 150, 152/2 ℔ dito *f* 200; 148/2 ℔ Taganrok *f* 190; 145/2 ℔ Archangel *f* 175, 176, 177; 142 2 ℔ dito in Entrepot *f* 166.

Gerst Zeeuwsche en Vlaamsche Winter en Zomer zeer weinig aan en goed prijshoudend. — Andere en Vreemde soorten zeer weinig geveild.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 147, 156; n. dito en dito Zomer *f* 141, 150.

Haver. Nieuwe Zeeuwsche en Inlandsche als voren. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 87, 111; N. Dito en dito Voeder *f* 60, 75, 84.

Nieuwe Boekweit, bij redelijke aanvoer iets lager afgegeven. — Jarige dito nagenoeg in geenen doen. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 190, 193, 195, 200; jarige Grootbrabandsche *f* 212, Fransche *f* 165, 165, 170.

Paardeboonen zijn tot vorige prijzen willig weggenomen. — Duiveboonen vinden ook voortdurend nemers tot *f* 6,30 a 6,50 per Mud. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen *f* 162, 168; Nieuwe Duiveboonen *f* 186, 201.

Bruine Boonen, in de afwijkende soorten lager verkocht, de beste en goede waren vorige prijzen waardig. — Van Witte Boonen was de aanvoer nog klein terwijl de meeste afwijkend en wak waren. Walchersche Witte *f* 330, 360; Zeeuwsche dito *f* 300, 330; Walchersche Bruine *f* 360, 375; Zeeuwsche Bruine *f* 315, 345.

Erwten. Van Blaauwe was den aanvoer merkelijk kleiner [illegible] Nieuwe Walchersche blaauwe *f* 264, 279; Dito Zeeuwsche ordinaire *f* 252, 270; dito dito dito groote *f* 270, 292½; dito dito Witte *f* 216, 231; dito dito Graauwe *f* 270, 330; dito Geldersche dito *f* 300, 360.

Koolzaad, ruim prijshoudend. Zeeuwsch voor 48, 49 en 50 £ naar deugd verkocht. Zomerzaad was er bijna niet aangevoerd.

Lijnzaad, als voren geveild.

Kanariezaad, vind minder vraag en is van *f* 6,50 a 7,50 per Mud, dus iets lager te noteeren.

Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 13, 14, Geel dito dito *f* 10, *f* 11, per Mud.

Raapkoeken *f* 56, 58; Lijnkoeken *f* 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 165/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 320; 160/2 jar. Kleefsche *f* 290; 158/2 ℔ Oude Kleefsche *f* 285; 155/2 ℔ Oude Hooge Rijn *f* 268. — Rogge. 141/2 ℔ Nieuwe Archangel *f* 172, en te Schiedam: 145/2 ℔ Libau *f* 198; 144/2 ℔ Koersche *f* 197. — Gerst, te Schiedam: 130/2 ℔ Pernau *f* 194. — Boekweit, op 140/2 ℔ jar. Oostvriessche Veen *f* 180; Nieuwe Rijn *f* 210. — Koolzaad, Flakkeesch van 44 tot 47 £. — Lijnzaad 110/111 ℔ Archangel *f* 270.

SCHIEDAM, 4 Oct. Rogge. Verkocht, in Cons.: 144/2 ℔ Koersche *f* 197 6/w; 145/2 ℔ Libau *f* 198 kont.; 143/2 ℔ Archangel *f* 175 1/m., 176 6/w.; in entr.: 142/2 ℔ Archangel *f* 166 6/w. — Gerst. 131/2 ℔ Pernau *f* 194 6/w. — Moutwijn *f* 14,75. — Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 4 Okt. *Katoen*. Er zijn gedaan 300 b. Florida. *Granen*. Markt ferm doch met weinig handel.

Rijst. Dit artikel blijft voortdurend gevraagd tot steeds gunstiger prijzen.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 27 tot en met 30 September, zijn geweest als volgt:

Aanvoer: Rogge L. 446, 15 M. — Tarwe L. 37, 2 M, 52 K. Boekweit L. 18, 16 M. — Erwten L 20, 4 M.

Uitvoer: Tarwe L 130, 3 M., 75 K. — Erwten 2 M. — Raapzaad 2 M. — Meel 30 Ned. ℔.

SCHEEPSTIJDINGEN.

De schooner in de Engelandsche gronden gestrand (zie ons vorig N°.) is, volgens brief van Texel van den 2 dezer, genaamd Helena, [illegible] beladen met Spoorstaven; men had geene papieren gevonden, en was alzoo de naam van den kapitein en de destinatie onbekend; een gedeelte der tuigagie en zeilen, nagenoeg [illegible] was geborgen en zou men trachten de lading en verder [illegible] te bergen.

BINNENGEKOMEN: [illegible]

TEXEL, 4 Okt. G. H. Lammers, Pluto, Wilmington.

HELVOET, 4 Okt. C. Kohow, Cassandra, Berdianski. — P. H. Schabelt, Steven Wasrow, id — H. Hoff, Aristides, Odessa, de beide laatste laatst van Brouwershaven. — Gisteren nog: L. M. Roze, Hindoo, New Orleans. — P. Cacase, Angelina, Palermo.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

CURAÇAO, Phoenix, de Boer 299 p. Tabak, 615 st. Pokhout, 1 partij Dividi, 1 partij Verfhout, J. J. en H. van der Meulen.

ROTTERDAM.

TJILATJAP, Clara Anna Maria, Stapert: 3970 b. Koffij, 200 kranj. Suiker, 394 sch. Tin, 1318 boss. Bindr., N. H. M.

BAHIA, X. L., Hughes: 1057 b. bladen Tabak, R. Kraemer en Comp.; 29 k, 41 z. Suiker, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Oct. in lading naar:

Keulen	J. Dienefelt, Fredrich Wilhelm.
„	H. Berns, Coln N°. 23.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Dusseldorp & Neus	W. v. d. Broek, pp Hoop van Theodor.
Mainz	C. Hartman, Mainz N°. 12.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankf. & Coblenz	N. Itschert, Frankfort N°. 4.
Manheim	C. Bissingen, Concordia.
Heilbron	M. Ludwig, Helene.
Ludwighaven	H. S. Wilson, Amstel.

MANNHEIM, 1 Oct. aangekomen:

W. Rippert, van Amsterdam, 9 dagen reis.

KEULEN, 4 Oct. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Willemsen	Koln n°.	6.
Rotterdam	„ Wemmers	„ „	7.

Rijnhoogte. ARNHEM 4 Oct. 2 el 65 duim. KEULEN 4 „ 10 vt. 1 „

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 4 Oktober, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis en Erve, Singel, N°. 5255; *f* 9050, *f* 450, B. Langerhuizen.

2. Een Perceel Grasland, in de Enge Wormer, groot b. 2.0270; *f* 750.

3. Een dito, als voren, groot b. 1.4430; *f* 400.
4. Een dito, „ „ „ 3.45.0; *f* 1400.
5. Een dito, „ „ „ 3.5060; *f* 1400.
6. Een dito, „ „ „ 1.7590; *f* 1250.
7. Een dito, „ „ „ 1.7590; *f* 147.
(*f* 5075, *f* 25, Willemier, Jr.)

8. Een Huis en Erve, O. Z. Achterburgwal, N°. 2183; *f* 4175, *f* 100, B. H. Evers.

9. Een dito, op Vlooienburg, in de Korte Houtstraat, N°. 4289; *f* 975, *f* 25, Opgehouden.

10. De Opstal van de Scheepstimmerwerf *de To en van Cordaan*, Hoogte van den Kadijk, N°. 2939 en 2939a; *f* 8300, *f* 250, G. J. Boelen.

11. Een Huis en Erve, Lange Dijkstraat, N°. 3585; *f* 4100 [illegible] Opgehouden.

15. Een dito, Utrechtsche Dwarsstraat, N°. 5678; *f* 725, *f* 3, J. Helt

16. Een dito, St. Annestraat, N°. 812; *f* 1675, *f* 25, H. B. Lomans, Bz.

17. Een dito, Dirk van Hasseltsteeg, N°. 1956; *f* 780, *f* 60, D. de Vriend.

18. Een dito, St. Janstraat, N°. 1240; *f* 1550, J. F Schutte.

19. Een dito, Zoutsteeg, N°. 2575; *f* 1800, Opgehouden.

20. Een dito, Dubbele Worststeeg, N°. 2810; *f* 1100, Dito.

22. Een Huis, Achterhuizen en Erve, Elandstraat, N°. 5u5; *f* 2400, *f* 200, J. H. Degens

23. Een Huis en Erve, Elandstraat, N°. 913; *f* 600, H. F. Straatman.

24. Een Huis, Tuin en Erve, Utrechtsche Dwarsstraat, N°. 5657; *f* 2200, *f* 25, H. A. Rikmanspoel.

25. Een Huis, Achterhuis en Erve, Prinsengracht, N°. 1379; *f* 5750, *f* 50, Opgehouden.

26. Een Huis en Erve, Rokin, N°. 2187; *f* 2725, *f* 275 J. H. Geselschap.

N°. 13, 14 en 21 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

à VENDRE.

Un Orgue d'Eglise magnifique, avec Caisse en chêne sculpté, d'une hauteur de 6 Mètres $^{70}/_{100}$, largeur 3 M. $^{75}/_{100}$ et profondeur 1 M. $^{21}/_{100}$.

Le Grand Orgue se compose de 13 registres et le Positif de 9.

Pour plus amples renseignements, s'adresser à la manufacture d'orgues d'Eglise et d'harmonium melodium de MERKLIN & SCHÜTZE, rue du Prince Royal, 24, à Ixelles, lez-Bruxelles. (2282)

Gouden en Zilveren Borduurwerken, Galonnen, Franjes, Kwasten, Kerkornamenten, enz.

Door deze berigt ondergeteekende zijne Geëerde Begunstigers, dat hij op heden zijn MAGAZIJN, bestaande in **PRIESTERKLEEDEREN** en daartoe benoodigde **ZIJDEN STOFFEN, GALONNEN, FRANJES** en **KWASTEN** heeft verplaatst naar de Reguliersbreedstraat, het 4e huis van de Botermarkt, wordende door hem ten spoedigste gemaakt alle soorten van **GOUDEN** en **ZILVEREN BORDUURWERKEN.**

W. A. VAN GENNIP.
Borduurwerker.

(2293)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn zeer aanbevelenswaardig in geval van zware hoofdpijnen zwakke en zenuwachtige gestellen, duizeling enz.*

Mejufvrouw Drinkwater te Liverpool (Castel street) woonachtig, was sedert geruimen tijd ziekelijk geweest, lijdende doorgaans aan zware hoofdpijnen, een zenuwachtig en zwak gestel en dikwijls aan duizelingen onderhevig zijnde, die haar telkens deden nedervallen. Zij volgde stiptelijk de haar voorgeschrevene geneesmiddelen [illegible] begon zij de pillen van Holloway te gebruiken, welk voortreffelijk geneesmiddel hare maag en geheel haar gestel binnen korten tijd versterkte en hare hoofdpijnen deed verdwijnen, zoodat zij zich thans volmaakt wel bevindt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

ROME ET LORETTE, par LOUIS VEUILLOT. Orné de gravures en bois gr. in8°. In plaats van 3 fr 50c. *f* 0.80

LE VER RONGEUR DES SOCIÉTÉS MODERNES, ou le paganisme dans l'Education, par l'abbé GAUME. In plaats van 90 cent. *f* 0.40

OEUVRES COMPLÈTES de FÉLIX BOGAERTS, 1 gr. vol. [illegible] *f* 1.55

[illegible] ou Choix des meilleurs Sermons prononcés par les Orateurs les plus distingués, 4 forts vol. gr. in 8°. en 2 colonnes. In plaats van 25 fr. *f* 11.00

HISTOIRE de la Compagnie de Jésus par J. CRÉTINEAU JOLY, 3 vol. gr. in 8° en 2 col. In plaats 7 fr. 50 c. *f* 3.00.

JOURNAL DES PRÉDICATEURS, de 5 eerste Jaargangen in plaats van *f* 28.50 *f* 20.00 (enkel exemplaar).

MAXIMES SPIRITUELLES pour la conduite des âmes, par le R. P. GUILLORÉ, 3 vol. gewone prijs fr. 3.75 voor *f* 1.45

INSTRUCTIONS PASTORALES sur les Épitres de tous les Dimanches et fêtes de l'année et de tous les jours de carême par le rev. M. RAQUIN, 2 vol. gewone prijs fr. 3.50 voor *f* 1.35

LES SAINTS ANGES CONSIDÉRÉS dans leur nature, leur ministère et leur bienveillance à notre égard, par l'abbé PRAU, 2 vol. *f* 0.95

SERMONS DE BEAUVAIS, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 voor *f* 1.55

SERMONS CHOISIS du P. LE JEUNE, 2 vol gewone prijs fr. 2 00 voor *f* 0.80

CONSIDÉRATIONS CHRÉTIENNES pour toute l'année, avec les Evangiles de tous les Dimanches, par le R. P. CRASSET, 4 vol. gewone prijs fr. [illegible] *f* 1.60

CONFÉRENCES ET DISCOURS INÉDITS, par M. D. FRAYSSINOUS, 1 vol. gr. 8°. fr. 2.00 *f* 0.80

MEDITATIONS sur l'Eucharistie, par M. l'abbé de la Bouillerie, fr. 1 00 [illegible]

LE CHRÉTIEN SANCTIFIÉ par de pieux exercices, par M. l'abbé LASAUSSE fr 1.00 *f* 0.40.

MEDITATIONS sur la vie de Jésus Christ, par le vén. père NICOLAS LANCICIUS de la compagnie de Jésus, 2 vol. in plaats van *f* 1.50 *f* 1.10

DOCUMENTS HISTORIQUES, CRITIQUES, APOLOGÉTIQUES, concernant la compagnie de Jésus, in plaats van *f* 1.00 *f* 0.70

RECUEIL DE PRIÈRES et pratiques, pour faire connaître et honorer les principaux mystères de Jésus et de Marie, et faire réparation à N. S. dans l'auguste Sacrement de l'Eucharistie, Gros vol. in 12 de 744 pages *f* 0 50

BIOGRAPHIE UNIVERSELLE ou DICTIONNAIRE HISTORIQUE, par F. X. DE FELLER, 8 beaux vol. gr. in 8° en 2 col., de laatste en nieuwste editie, in plaats van *f* 28.00 *f* 25.00

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.